

GAZETA

de Transilvania.

ANUL

(CU PREANALTA VOIE.)

AL X-LEA.

N^{ro}. 85.

Brashov, 23. Octomvrie.

1847.

Предъзл възкателор, еспортация ши им-
портация лор дн патриале постре.

Есте зп проверъ ла ромъни: „Милъми е
de totъ лътеа, de mine днсъ ши се ръне
inima.“ Noi ка de зп an ми маї vine джкоче,
въераръм аша тълт пе ирланзиі територі де
фоме, пе виртемвердианіи фъгъторі дн patria
лор, пе сілезіаніи тълкъторі де пълеа чеа
маї веагръ пе словачіи розъторі ла пъле де
овъс ши лъдиді тот де фоме пе злцелe Ун-
гаріеі; iar de липса че ар америнга ши пе
къита постръ патриe, авіа атінсеръм пълъ а-
към дн партене кънд ши кънд къте чева,
ши ачаеста о фълкъръм маї тълт аръгънд
кърса предърилор ши сімдъне а джкрация
пе пъллв, пентрѳка пефінд прічінъ дждестъ-
латъ де темере, съ пъ пълдм ка ши чел
каре пе шїнд днпота ши въздъсе къ dede
дн апъ пълъ дн врьѳ, перъдъши къмпъ-
тъл дн лок съ се трагъ спре дерм, дънд
маї джлътрѳ се афндъ ши маї таре. Се
паре днсъ къ пентрѳ вїторїл чел маї де
апроне пъ пълте пълзі тот ачаестъ манїеръ,
пъ къ доръ попорїтеа патриeі пострe прїп
сїтелe предърї а ле възкателор маї възтос
дн прїтълвара трекът джкоче ар фї ши де-
венїт ла перїкол де а фълтълзі, чї пентрѳ
въ іаръш дъпъ зп алт проверъ: „Наза възъ
фереше прїтеждїа реа.“ Лїпса ши фометeа
пъ о адъче зп сінгър ап, ачаеста о възъръ
пърїндї пощрї ла авъл 1815—17, към ши
пої джшїне дн чеї дої anї маї де апронъ
дн Унгарїа ши маї дн тотъ Европа. Дечї
спре а вълпше, пълъ джкът се къвіне а фї
джрїжадї пентрѳ авъл вїторїл, ар тревзі съ
кълцет датърї дн авъл ачаеста де престе
тотъ patria, прївїторе атълт ла предърїле въз-
кателор, кът ши тотодатъ ла кътъдїтеа ши
калітатеа родїрїі, съ кътъм ши дн гръна-
реле дн авъл трекът, съ ши афълм пъ кътва
дн Трансілванїа се еспортъ брешкаре кътъ-
дїте де възкате дн алтъ парте прекъм авїа
се маї джтъмплѳ вродатъ. Ачесте тоте ле
вом черчета ачї къ пресъпнере къ чїтїторї
пощрїі вор фї фост къ лваре амїнте ла ар-
тіколїі пощрїі дн Npїї 82—83.

Предърїле възкателор дн пїацелe па-
триeі фвсеръ атълт естїмп, кът ши an ши an-
дърдї фортe дїферїте: дела 6 пълъ ла 12
ши естїмп де ла 8 пълъ ла 20 ф. гълеата
де гръѳ, челелалте родїрїі тот дн пропордїа
ачаеста. Аша, прекънд ла Клъж се ведеа

гръѳл кърат къ 10—12 ф. ла Брашов дн
къмпърам пълмаї ка 6—7 ф. (1845); естїмп
їаръш ла пої стъ пълъ акъм чел маї фъ-
тос ла 15—16 ф. кънд ла алте пїаце маї
депъртате ши маї апронїате стъ пълмаї ла
12—13 ф. De знде vine ачаестъ дїферїонъ
къ тотъл възтъоре ла окї дн о патриe ре-
спектїве атълт де мїкъ, знде пїацале съот
преа апроне зпеле де алтеле. Родїреа пъ
ера престе тот вїнекъвънтатъ? Аша есте;
къчї дн зпеле комїтатъ пе ла мїжлeкъл
Трансілванїеі дн anї 1845—46 родїреа гръ-
пелор ши а съкъреї, пе аїреа ши а къкъре-
зълвї фъ съракъ; днсъ тот дн ачел тїмп
Треїскапеле, дїстрїктърїле Брашов ши Фъ-
гъраш, маї тотъ Съсітеа ши партеа таре а
джтїсълзі комїтатъ Хънедбра авъръ родїре
вїнекъвънтатъ, дн кът се паре къ се пълтеа
продъче пе зшор о компланаре (потрївїре)
а предърилор, депъртънд дн дїнъгърїле маї
авъте дн челе маї лїпсїте, ка дїферїондa пре-
дърилор съ пъ фїе аша стрїгъторe. — Не
кътва грънареле економїлор взнї ера де-
шерте? Ачаеста о вор пeга тодї ачeїа, ка-
рїї възъръ, къ естїмп дела Алва Каролїна,
С. Севеш, Оръдїе, Дева ш. а се скосе маї
въртос пе Мъръш дн жос о таре съмъ де
въкате дн Бълат, знде пълъ ши сътенї дн-
трeпрїнсеръ спекъладїі авъте къ съме шарї де
къкърз джкъркат пе лътрїї ши пе каї. Ва
че есте маї де тїраре, къ дн пърдїле Клъ-
жълвї ши але Тързеї знде лїпса фъ тълт сім-
дїтъ, атълт жїданїі, кът ши тълдї алдї спекъ-
ладїї пе тълдї дн прeдїѳ скосеръ къ тїїле
де гълете къкързъл, пе каре дн Бїхар ши
Сатмар дн въздъръ сърат ши пїпърат. De
знде ешї ачест прїсос? Неапърат къ пъ дн
грънареле пїїне пълмаї де плевъ. Есте зп
таре рѳѳ, къ дн patria постръ пъ се поте
афла сзта адевъратъ а възкателор еспортате
кътръ Унгарїа, пефїнд ашезатъ ватъ саѳ алт
їнстїтатъ контролъторїл нїчї ла авъсъл нїчї ла
поръвл Трансілванїеі. De сар пълтеа рецїї
ачаеста, пеар фї маї зшор а джкeїe пе вї-
торїл; пъ къ доръ пої am чере опрїреа ес-
портадїеї ле зп тїмп де перїкол, кареа пеар
стрїка маї тълт, чї пентрѳка съ се кълоскъ
пълъ дн кът an авеа тревзїндъ де възкате
стрїїне дъпъ че ар рълънеа ши прїсосъл
пропрїетарїлор авдїі тот дн патриe, адїкъ
съ афълм ватъ къте съме an фї сімдї а маї
трїмїте афаръ токта ши пентрѳ възкате, дъпъ
че дн тотъ съръчїа постръ пе есѳ атълтеа

ми де гъльиорі фръмоні пентръ алте тре-
вѣнде дрепте ши пентръ маі тѣлте пѣмаі
пърте, капридѣсе, прѣчещі, фетеиещі.

Апсъ оре атѣт е пѣшѣнтѣл пострѣ де
перодиторѣ, атѣт е попорѣмеа пѣстрѣ де
деасѣ ши пѣтърѣсѣ, пентръка дѣдатѣ съ ши
авем тревѣндѣ mare de импортація вѣкате-
лор стрѣне? Нічі зна нічі алта дѣн ачестеа.
Дакѣ пѣ, апоі unde заче прѣчина, къ глѣтеле
дѣпъ зн сѣгър ап перодиторѣ се маі лѣдеск
де фѣме? Unde заче прѣчина, къ не кънд ла
Брашов лѣам грѣл къ 5 ф. ла Къж ера
къ 10 ф.? Шѣм къ дескоперѣеа пѣстрѣ пѣ
есте чева поѣ, шѣм ши атѣта, къ къ къте пѣсе-
рѣм ачі не хѣргіе, пѣ vom преа реформа
пѣреріле тѣторор рѣцѣнцилор: къ тѣте аче-
стеа поі не фачем даторѣнда патриѣтѣкѣ. —

Апвѣдѣці не цѣрані ши кіар не чеі маі
тѣлді прѣпрѣтарі а пърта о економіе тѣлт
маі регѣлатѣ; сѣліці не зні ши не алці
прѣм тѣжлѣче морале, маі вѣртос прѣн е-
семпѣл вѣн а фѣ тѣлт маі пѣстрѣторі, пѣн-
тръка съ пѣші вѣндѣ че не ле прѣсосеще;
ла кът де прѣтѣварѣ сѣші рекѣмпере кіар
ши семѣнда. Ачестеа токма акѣм прѣн дѣ-
тродѣчереа зѣварѣлѣ сѣр пѣтеа реалѣза дѣ
тѣлте пѣрдѣ ши дѣ тѣлте прѣвѣнде. Пѣнтрѣ
пѣтеле челѣи каре сѣтѣрасе къ пѣдѣне пѣні
ши пещѣ не маі тѣлте тѣі, преоцілор, дѣ-
демѣнци не попор а фѣ маі пѣстрѣторѣ; а-
честеа е стрѣнса дѣ. даторѣндѣ мораль. Аѣ
пѣ шѣці къ дѣн 10 фѣрѣ ши рѣпѣторі 1/2 къ-
зѣрѣ дѣн пѣкат дѣн лѣпѣсъ ши авѣа 1/2 прѣн а-
тѣдѣрѣ, едѣкагіе перѣкѣлѣсѣ, темперамент
непорѣчѣт? Ведѣді фѣарѣле пѣшѣнтѣлѣи къ
че фѣрѣе алеарѣгѣ, кънд сѣнт флѣтѣнде ши
сетѣсе; аѣ пѣ ши отѣл аре даторѣнда вѣнеі
пѣстрѣрѣ де вѣада са трѣпѣаскъ, не кареа
тот Dzeѣ io dede ка ши не чеа сѣфлетѣаскъ,
пѣвѣндѣла дѣ тѣжлѣкѣл патѣрѣі дѣнавѣдѣте къ
тот че vedem ши пѣпѣім? Съ прѣченем маі
вѣне къвѣнтеле „пѣнеа пѣстре чеа де тѣте
зімеле дѣніо пѣб асѣзі;“ съ пѣ ащѣнтѣм де
атѣтеа орѣ ка порѣтѣлѣ фрѣпт съ не кадѣ
дрѣнт дѣн черѣв дѣ гѣрѣ; дѣнтрѣ сѣдѣрѣеа фѣ-
дѣі пѣстре съ не къщѣгѣм чѣле де трѣвѣ-
ндѣ. Маі дѣколо.

Чеі дела карѣі атѣрѣнѣ, сѣнт рѣгаді а дѣ-
грѣжі тѣлт маі стрѣнс де дѣлеснѣреа ком-
пѣкацілор. Дрѣмѣрѣле чѣле десѣвѣндате фак,
ка стрѣпѣртѣрѣле де вѣкате фѣнд анѣме іарпа
ши прѣтѣвара дѣ тѣлте цѣнѣтѣрѣ пѣ пѣмаі
фѣрте скѣмпѣ, чѣ ши кърат пѣсте пѣтѣндѣ,
прѣсосѣл знѣі дѣнѣт пѣ пѣте ажѣнде тѣмѣрѣіѣ
ши къ фолос дѣ чѣлалат дѣкѣт пѣлѣ съ
дѣчѣ тѣнтѣнѣлор сѣрѣчѣ вѣкате дѣн сѣсѣме, еі
пот тѣрѣ де фѣме дѣнтрѣ тѣвѣці лор шѣл.
шѣл. О трѣстѣ адеверѣе не дѣ ачі Унгарѣа
дѣ чеі доі ані дѣн зрѣтѣ, unde тот дѣн вѣоа
преа релелор дрѣмѣрѣ пѣлѣ че дѣн парѣеа
де сѣс тѣрѣрѣ лѣкѣиторѣ тѣлді де фѣме дѣн
пѣрдѣле еі де жос ешѣрѣ сѣме манѣне де вѣ-
кате дѣн цѣрѣ стрѣне не Дѣлѣре, не Сав,
ла Фѣме, Трѣест шѣл. фѣнд комѣнѣкаціле
маі дѣлеснѣте. Ла а. 1844 се скѣсерѣ дѣн
Унгарѣа дѣн афѣрѣ 5,031,800, — ла 1845 іа-
рѣш 4,939,600 ши токма ла а. 1846 кънд
лѣнса се лѣдѣсе, ешѣрѣ 3,990,000 тѣжі де вѣ-

кате, грѣѣ, къкѣрѣз, сѣкарѣ, орѣ, овѣс, фѣ-
інѣ тѣчѣнатѣ.

TRANSLVANIA.

Къж. Дела дѣетѣ. Дѣн шѣдѣнда дѣе-
талѣ 101, че се цѣнѣ дѣн 25. Октомвріе
статѣрѣле лѣарѣ ла десѣватере рескрѣптѣл ре-
цѣск, каре сосѣ дѣн зімеле трѣкѣте дѣн прѣ-
вѣнда пѣртѣрѣі прѣдѣсѣрѣлор ши сѣнт декѣр-
сѣл дѣетеі, ши дѣн каре леѣе М. Са се дѣн-
дѣрасе а лѣса афѣрѣ ачѣл пѣнт, каре сѣпа,
ка асѣпра тѣдѣларелор дѣетале съ пѣ се пѣтѣ
пѣрта прѣдѣс дѣн тѣмѣл дѣетеі, зікънд къ
зн асѣменеа пѣнт пѣ се потрѣвѣще къ прѣн-
чѣпеле дрѣптеі адмѣнѣстраціі де дрѣнтате. Ста-
тѣрѣле прѣітѣрѣ ачѣл артѣкол де леѣе къ ачѣл
адаос, ка перѣсѣнеле дѣетале ши де ачі дѣна-
інте съ фѣе прѣвѣте ка пѣвѣолавѣле, (пѣвѣтѣ-
тѣчѣсе) дѣн прѣвѣнда перѣсолалѣтѣдѣі. Дѣпѣ
ачѣеа се чѣтѣрѣ вѣре 29. прѣѣкте де леѣе
каре тѣте фѣнд дескрѣсе кърат, дѣкъ дѣн а-
чеа зі се трѣмѣсерѣ ла перѣсолалѣл рецѣск,
къ ачѣеа рѣгарѣ, ка съ тѣжлѣчѣаскъ ла М.
Са М. пролѣвѣціреа дѣетеі пѣлѣ кънд ачѣсте
прѣѣкте вор сосѣ жос дѣтѣрѣте къ пѣтере
де леѣе, ка де лѣк съ се ши пѣтѣ пѣне дѣн
лѣкарѣе. — Дѣн шѣдѣнда 102, дѣн 26. Окт.,
депѣтаціа кареа терѣсѣе ла рецѣскѣл комѣ-
сарѣс къ прѣѣктеле де леѣе, прѣітѣі ресѣвѣс,
къ есел. са се ва сѣлі а тѣжлѣчѣі, ка пѣлѣ
кънд вор сосѣ ачѣле прѣѣкте дѣтѣрѣте де
плѣн, дѣета съ пѣ се дѣкѣдѣ. Дѣпѣ ачѣеа
дѣнтрѣнд дѣн дѣетѣ ши р. гѣвернѣс се дѣнтрѣ-
прѣнсе алеѣереа знѣі поѣ консѣліарѣс де гѣ-
вернѣс дѣн лѣкѣл есел. сале а гр. Емерѣк
Мѣко, каре се фѣкѣ тѣсазрѣрѣс. Нѣмѣрѣл во-
тѣсанцілор ера 168. Рѣсѣлтатѣл алеѣерѣі фѣ,
къ дѣн католѣчѣ къпѣтарѣ: Васѣліе Нѣпчеа
145, Шѣфан Хорѣват 143, Фрѣдерѣк Маі 106;
дѣн реформациі: Сѣгѣсѣнд Сачѣаі 146, гр.
Нѣколае Торѣдкаі 145, в. Нѣколае Банѣі 115;
дѣн лѣгерані: Самѣл Бренѣнѣберг 161, Карѣл
Гѣвѣел 153, Мѣхѣл Бѣртлѣф 111; дѣн знѣтарѣ:
Емерѣк Галѣалѣі 163, Даниѣл Сѣнтѣвані 162,
Ладѣслае Іслаі 154. — Дѣн шѣдѣнда 103 дѣн
27. Октомвріе фѣнд іарѣш фадѣ ши р. гѣ-
вернѣс, гр. Іоан Немѣш, прѣсѣдѣнтѣл есакѣт-
ратѣлѣі ши Павѣл Кѣзма, консѣліарѣл гѣвернѣл
депѣсерѣ жѣрѣтѣнтѣл обѣчѣвѣт. Дѣпѣ
ачѣеа се лѣарѣ ла десѣватере знеле операте
де але депѣтаціі сѣстематѣче прѣвѣтѣре ла з-
неле пѣпѣстѣрѣі партѣкѣларѣ, към есте а орѣ-
шѣлѣлѣ Брѣдѣкѣш. а. Ачі се скѣларѣ знѣі
зікънд, къ ар фѣ пѣпѣстѣрѣі, каре апасѣ не
дѣнтрѣеа патрѣе ши анѣме не класа контрѣ-
вѣтѣре, към есте пѣтрѣдѣл мѣлѣтар (ілішѣл),
прѣн зрѣтаре черѣрѣ, ка маі дѣтѣі съ се дес-
ватѣл знеле ка ачѣстеа, апоі каѣсе партѣкѣ-
ларѣ ши атѣрѣзѣте. Дѣн зрѣтареа ачѣеа прѣ-
сѣдѣнтѣл пропѣсе, къ дѣн шѣдѣнда вѣітѣре се
ва десѣватѣ пѣтрѣдѣл мѣлѣтарѣс, дѣпѣ ачѣеа
квартѣреле дѣн тѣмѣл дѣетеі, пѣнтрѣ каре
рѣгѣ не статѣрѣ, ка съ се прѣгѣтѣаскъ. Дѣпѣ
ачѣеа іарѣш зрѣтѣ десѣватереа дѣн прѣвѣнда
Брѣдѣкѣлѣі, ши а скѣвѣлѣі Чѣк, каре дѣнтрѣ
алтеле пропѣсе дрѣнт пѣпѣстѣрѣе ши деаса
дѣскѣлѣкарѣе а шѣвалор ачі дѣн патрѣа поа-

стръ. Аи привінда ачестеіа статъріле хотъ-ръръ къ касса ачестеа аре съ се деа ла система-тика депътаціе кареа съ лъкре леці потривите пентръ дпшъмътеніре. Тот де ачесте депътаціе се цине ші опрیرهа стрънімор де а дптра дп Трансилваніа, пъпъ ла дпфінцареа ачелор леці, прекъп ші міжлочیرهа стръплънтъріі чангъмор діа Молдавіа. Дъпъ ачестеа се лъкъ ла десватере пъпъствіреа че чеаркъ оіеріі дела Сівііз къ дпшърیرهа кон-трівъціеі; ръдікареа К. Вашархеівлі ла рауг де ораш реџеск, каре се ші пріімі, тъ-кар къ зпії протестаръ. Дптре пъпъстві-ріле че ле ръдікъ комітатъ Белградълі де сѳс ера ші ачееа, ка р. гвверііѳ съ оіе ръ-рат а дпдрента не паціа съсеаскъ ла дп-плініреа лецімор че ле калкъ, кънд чере ка адвокациі, каріі аъ депъс одатъ ченсъръ ла М. Вашархеіѳ діа тоте леціме, съ оіе дпда-тораці а депъне поъ ченсъръ дпаштеа зп-версітъціі съсещі, дакъ вор а лъкра касе дп пъшънтъл реџеск. Тот дп ачесте шедіацъ се пріімі ші проіектъл зпѳіа діа депътаці, ка статъріле съ чеаръ дела М. Са ресолюціе дп привінда проіектълі пентръ пъзезл націонал, салонъла де театръ націонал ші салон пентръ адвараеа діетеі ш. а.

Маіестатеа Са ч. реџескъ се дпдръ а чінсті не контеле Емерік Міко де Хідвер, де кърнд алесъл тесаѳраріѳ къ тіталъ де „консіларіѳ де таіпъ“ ші пріп зрмаре къ пштіре де „еселенціе“ фъръ таксъ.

Реџескъл секретаріѳ дела тесаѳраріат Іgnatіe де Беріnger, (ромъп пъскът) се пшті ла о алтъ вѳацъ дп 18. але ачестеіа. Оіеі църъѳаа вшоръ!

Соціа есел. сале а фостъліі канчеларіѳ де кърте Алексіе Нопчіа, пъскътъ Барбара Налаци дп 17. Октомврие пъръсі локвіоделе пшънтеші.

Сівііз, 26. Октомврие. Гълеата де гръзл чел маі фръмос есте ші аічі къ 12 ф. 2—3 грочиѳе маі сѳс орі маі жос; къкъръзъл маі вине де 5 ф.

Дп 5. Октомврие в. се дескисе аічі кър-сѳла де дпвѳдътъръле теологіче къ „дпшъ-рате череск“ (Veni Sancte) ші къ о преді къ, дп кареа дъпъ воіоца къвіоніеі сале Длѳі архімандріт ші вікаріѳ Andrei Шаръпа, предікаторъла дедъсе фръмос пълдімеа тре-вѳіоделор спірітвале ші реленціоѳе а ле по-порълі пестръ п. в. пріп зрмаре ші дато-рѳоделе преодіміі. —

Асѳра сатъліі Цікіндеал еші есекціе остъшаскъ, пентрѳкъ дпші пердъръ проче-сѳла че аѳеа къ вешіѳл сат съсъск Рошіа дп прічіна зпѳі пърді де хотар, не каре пъ воіа ал да.

КРОАЦІА ШІ СЛАВОНІА.

Дъпъ къп арътаръп дп алт пшър. ста-търіле Кроаціеі, Славоніеі ші а Далмаціеі се адвараъ ла діета лор націоналъ кареа дп 18. Октомврие а. в. се дескисе къ тогъ соле-нітатеа дп къпѳтала Аграм пріо локодіто-рѳла де ван, есел. са епіскопъла де Хавліѳ,

къ о къвѳтаре сгомотѳсъ, пліпъ де сімпатіе націоналъ. Дар дпкъ ші къ маі маре енерціе де кът президентъл ворѳі дп 19. къ пшѳларіѳ ал діетеі анъме Плесевіцікі. Ачестеа зисе ла зп лок: „Тімаѳл пестръ аре съ дпшрепріндъ зп лъкръ маре, ел ш'аъ дес-кисъ фърііле сале пентръ лъкрареа націмор; ваі де ачѳеа паціе кареа некъпоскънд, орі не въгънд дп сеатъ кіѳмареа чеа пштеріікъ а тімпъліі, се левевеще а лъа парте ла ачѳестъ маре лъкраре.“ Скърт тендінда ачѳесті дпѳокаѳ върѳат есе аколо, ка кроато-славоніі съ се дешѳепте о-датъ, ші съ дпчѳаѳъ а се репашѳе ла інте-ресъл лор націонал. Маі дпты вор съ ла-педѳе ші еі, ка зпгъріі, літѳа латіпъ, ші дп локъла еі съ прііміаскъ не а лор націоналъ, кълтѳватъ орі некълтѳватъ, лор пъ ле пашъ; къчі зік, де е некълтѳватъ, се ва кълтѳва къ поі деодатъ, пшмаі съ пъ не оіе ршміне де еа, оіінд къ атъчі арътъп, къ пъ къвѳм лі-вертатеа ші къ съптем дпкъ легаці де стрѳі-нісѳѳ, ва съ зікъ, дпкъ пъ съптем дп старе де а пштеа зѳѳла не пічіѳре ш. а. ш. а.

Chronică străină.

Італіа. Търіп, 15. Октомврие. Дп пштереа артікол: 102 діп конгрѳсъл дела Віена, каре се діпѳ дп 9. Івнѳе 1815 пріпчпеле доміпторіѳ дп дъкатъл Лъкка, дъпъ мѳртеа са, аѳеа съ деа пріпчпатъл пентръ тотдеаѳпа дп тъпа марелі пріпчпне де Тоскана, каре ера меніт съ доміпаскъ песте амбеле ачѳесте пріпчпате, іар зршъторіѳл челѳі діп тѳі аѳеа съ прііміаскъ дъкатъл Парма, Піаченѳа ші Гвастала, дъпъ мѳртеа пріпчѳеі де Парма, въдъѳа лѳі Наполеон, оіѳа репосатълі дп-пърат ал Австріеі Франціск І. ші сѳра М. Сале а дптръ ферічіре доміпторіѳлі дпп. ал Австріеі Ferdinand І. Дптр'ачѳеа пштітъл пріп-чпне де Лъкка, п'ашѳептъ мѳртеа. чі пріп зп контракт къ датъ діп 4. Октомврие а. в. дъдъ пріпчпатъл съѳ дп тъпа марелі пріпчпне де Тоскана, тѳлцъмндъсе ел, пъпъ ла алтъ скіпѳваре, къ о чівілістъ вшшоръ, че о ва траѳе дела къртеа Тосканеі. (Дп пшъръл вшторіѳ пѳте вом дескріе ачѳестъ маре скіп-ѳваре маі не ларѳ).

Рѳсіа. Ст. Петерсѳѳрг 10. Октомврие. М. Са дппъратъл се аѳлъ дп Варшаѳ знде есте ші мареле пріпчпне кліропѳмъла де троп, п. пр. Константіп ші пріпчпеле Пас-кѳвѳч.

— Колера пшешѳе тот не ачѳелеа къ-рърі ка ла 1831. Еа се аѳлъ пшмаі опт тіле департе де Москва. Аѳѳм ка ші а-тѳнчі, жѳртѳеле челе маі дѳѳе ші ле іѳа діп класа оашенілор челор сърачі, маі а-лес а тѳлчиторілор, каріі трѳіѳск дп тоате зімеле къ ракіѳ. Дптр'ачѳеа дп палатѳрі дпкъ дпші фъкъ іотраре, ва съ зікъ, дп астъ пріпчпдъ есте маі реа де кът чѳзма; къчі де ачѳеа пропріетаріі авѳці се пот сѳѳті. (?) (Allgemeine Ztg)

Де ла Орадіа маре.

(Брмаре.)

Ашвеле конфесіоні але ромънілор джкъ сьнт днсьрчплате къ сконьри ші интересъри кът егоістиче, кът політиче, кът местекате. Аша поі зпідіі дорім пре тодіі ромъніі аі траде ла зпире, сконьл кредіоней алътврат есте: ка свь епіскопіі ромънеціі днпрезнаці, съ фім маі днсьмьваторі де кът пьо' аці дн Цара зпгъреаскъ; съ фім ромъні пь пьтаі къ пьтеле че ші къ фанта; съ авем дн бесерікъ къпътри кърат ромънеціі, попі днвъщадіі ші ікьвьщаді; съ пь фім поі днгріжіді де плата ші трайвл попілор, къ поноурьл аша днкъ есте къ аътеа дъждіі днпреоіат, кът цеше свь греомънатея лор; съ авем скъле реьглате, ші даскалі къ платъ; съ аівъ преодіі постріі градърі ла третеле преодеціі, ші аша, ші дндетн а лъкра пентрз децентареа попорьлві, шчл.*).

Ачесте тоате сьнт сфінте, ші кърат націонале. Днщюдьторієя дін Арад пь по̀те лъгъ проселітисмъл пезніт, дін взеле ка ачестеа нічі а зечеа шарте арьта. — Ноі ромъніі зпіді авем епіскопі дін сьпче ші відъ ромънеаскъ; іаръ фрагіі постріі чеі пезніці де аътеа веакърі, де кънд саѝ днпрезнагъ къ сьрвіі, дн днечезьл Арадълві, Темішо̀рей, ші а Вършецълві знде маі тодіі кредіоншіі сьнт ромъні, пьтаі шь епіскоп аѝ ромън — пре чел дін Арад. Ал пострз епіскоп аре Домініз дін 72 де сате ші четъделъл Беішълві; чеі пезніці пьтаі че капътъ дела преодіі пентрз хіерогоніре, ші аша пьміта сіагеліе, — де знде зрмеазъ, къ кънд епіскопіі постріі даѝ, аъчочі чеі пезніці ащеаптъ, ші прімеск. — Епіскопъл пострз дотр'о категоріе къ чеі латіні, дн діета дьріі шеде ла Тавла магнацілор, ші дн іоітмъ по̀ртъ сьртеа ромънілор сьі, ворьеще, се днтерпъне пентрз еі: кънд чеі пезніці пьтаі кънд ші кънд репезъндъсе ла діетъ, вітаді де сьртеа ромънілор, ворьеск чева дн кавса реліцізнеі, апоі іаръ шерг кътръ касъ, ші пь маі міжлоческ чева сьлътос пентрз сьрачіі ромъні; къ пь пре ромъні пьзеск. — Клеръл зпгт довадъ дн Віена, Песта, Сьмьвта ші Орадіа маре, каліфікъндъсе асеме́неа къ латініі дн щіуңделе філософиче ші теологиче: а пезніцілор пьтаі дн Арад дін сьдореа пьрпінцілор трьїнд, аѝ шервїнд ла адціі, аскълтъ „Богословіе.“ — Клеръл ромънеск зпгт пь къпътеръ сіагеліе, че ле капътъ пентрз меріте, пь трьїеце дін сьдореа попорьлві, че дін фондъл реліцізнеі, авънд фіеце каре

зпгт реьглат дн 300 флорені де арц. престе ав. — Ынде аѝ пезніціі капітъл къ 6. каопічі тодіі ромъні, ші вървадіі стрълвчіді? Мъпъстіріе лор то̀те сьнт дн тьла сьрвілор, архімадрідіі тодіі сьрві: че ле пасъ ачестора де днфлоріреа паціей ромънеціі? — Епіскопіі чеі зпідіі дн Орадіа маре аѝ къпътат семінарїз дела днъладатъл трон, дн каре дін зілеле лъі Леополд ал П. къте 40 де тлпері, тодіі прьвчі де ромън престе аѝ врескъндъсць, подіі къпета, къдіі ромъні сьррачі саѝ ферічіт, ші се феріческ не днчетат прпн зпире дн інстїтътъл ачеста, каріі алтмінтрелеа ераѝ нїміка. Семінарїз ка ачеста — пентрз едъкадіа пръвчїлор — дін фондъл реліцізнеі, къ вані гата, реьглат пь маі есте дн монархїа Австрїей. Ші аці пь днчечатъ възътатеа тронълві дн прівїнда ромънілор фьръ тьсъръ арьтатъ. Дн ашъ ачеста едіфіціл ачестей семінарїз къ 30 міі де флоріні дн арціот де поѝ с'аѝ рьдікат дін фьндамент, саѝ шьріт, ші саѝ днфрзмседат ка съ фіе сьпервіа ромънілор. Тот акъта ам къпътат препапарандіе, къ стпендїз пентрз 2. днвъдъторі, ші 6 препапаранзі, чеіа къте 300, ещїа, къте 40 флорені дн арціот трьгънд дін фондъл реліцізнеі, ші паціа ромънеаскъ греотатеа ачеста нічі де кът, сьмдїндшо; ші тотъшї веі зіче къ зпиреа — дн Цара зпгъреаскъ — пь дндетнъль ероиче міжло́че пентрз децентареа ромънілор? — пентрз зідїреа бесерічілор маі тьлт де 80 міі де флорені саѝ ресолват іаръ дін фондъл реліцізнеі: оре фондъл націонал, пе каре сьрвіі дн днпрезпінгъ, зідїтаѝ орекънд врео капель ромънілор?*)

Аътеа възътяді неаѝ дьрзїт но̀ъ зпиреа, міжло́чите прпн епіскопъл пострз чел ромънеск — Преа стрълвчітъл Домн Васїліе Ерделї; каре къ іоітмъ днвъпъїатъ се золеше пентрз ферічіреа ші лемїнареа ромънілор сьї чеі зпіді, — пре каре щіуңделе, кълтвра ші рара днцелелчїане лаѝ днвъредїчіт а се пьтъра днтре чеі маі вестїді епіскопі аі дьріі зпгъреціі. — Пре ськрт, епіскопіі чеі зпіді дін Орадіа маре дела днчепьтъл днечезьлві пьпъ астьзі пре тьлт ав фолосїт ромънілор: аша епіскопъл Драгош — къпътъл Домїнілв Беішълві, ші капітълъ ромънеск. — Дара вант міжло́чі преатїнсъл інстїтът семінаріал; Вьлкап ромънъл чел маре, патронъл лігератърей ромънеціі, фьндъл дїмнасіѝ дн Беішън къ 80 міі де ф. дн арц. къ пьле пентрз тіперї ромъні де амье реліцізні. Ачесте то̀те саѝ фькът днтрз зпжътате де секълъ, де кънд епіскопатъл Ортъї сь днфїіңдъ. (Ва зрма.)

*) Адїкъ Дтале пьдіі пасъ нїмік де dorme, де врео валорє, възътате інтерпъ а релей?? Домъле перїкълос прпчїн, днградьторїз, — іаръ дїо спънем ші поі. Ва сь зікъ, дакъ тьрчїі реенїа а днмълътат семїанъна не сѫ. Стефан ші протїтеа европенїлор то̀те възьріле алкоранїче, еї тревъеа сьшї ланеде евангелїа. Дакъ с'ар днтъшїла, ка дн орї каре дін сгатъріеле Еьропей сь се налде зп трон атеїстїк, адїкъ смїнтіг, саѝ кърат раціоналістїк ші не ар протїтеа къте то̀те, ам фї аллекаціі къ тодіі а сььрта крьчеа?? Пентрз че тот маі къфьндът поі аша зржт сконьріі націонале къ сконьріі релейосе? Пентрзкъ шї алціі фак аша.

Red.

*) Фьрте фьрміосе допаціі, каре мерїтъ а фї спъсе шї лъхдате; де аці днсь пь зрмеазъ къ алте конфесїі — сь австрадем дела зпире ші пезпире — ар фї нічі взне, нічі реле, нічі фолосїторє нічі перїкълосе. Апоі ворьїа ера де проселїтїсн, ал кърсьї скон есте а демьстра маі мареа възътате інтерпъ а кътрей конфесїі. О конфесїе саѝ е взнъ саѝ е реа. Дакъ е взнъ, де че сь пь о прїмім ква талем? дакъ е реа, де че пь о стпінїм къ сіае реае! Ачест аргъмент дн репродъсе дьпъ маі тьлдіі ші Ерд. Ніг. дн то̀тна а. тр. Іа сатам къ тот ка Дта ворьеск десвїнідіі дін Ръсіа, протесанціі рьсіфїкаціі дін Ліфландїа, католичїі реформанціі дін Англіа. Че зрмеазъ де аці? —

Red.